

Raadsvoorstel

Datum raad	27 februari 2019	Zaaknummer	1948181414
Datum college	15 januari 2019	Portefeuille	Sport, onderwijs, recreatie en toerisme en leefbaarheid J.C.M. van der Pas
Onderwerp	Wijziging statuten stichting Katholiek en Openbaar Primair Onderwijs Schijndel (SKOPOS)		

Samenvatting

In 2000 heeft de voormalige gemeente Schijndel de instandhouding c.q. het bestuur van openbare basisschool “de Kring” te Schijndel overgedragen aan de stichting Katholiek en Openbaar Primair Onderwijs (SKOPOS). Als gevolg van de overdracht heeft de gemeenteraad op grond van artikel 17 van de Wet op het Primair Onderwijs (WPO) enkele bevoegdheden gekregen.

SKOPOS wil per 1 maart 2019 de bestuursstructuur wijzigen van een onderwijsstichting met een vrijwilligersbestuur en gemandateerd algemeen directeur naar een raad van toezicht model, waarbij de bestuurlijke eindverantwoordelijkheid komt te liggen bij een directeur-bestuurder. SKOPOS wil hiermee ook op bestuursniveau de professionaliseringslag maken, die binnen de gehele organisatie gaande is als uitwerking van het Strategisch Beleidsplan ‘Gretig Groeien’.

Om de wijziging in de bestuursstructuur mogelijk te maken, is het noodzakelijk dat de statuten van SKOPOS gewijzigd worden. Ingevolge artikel 17 lid 6 van de Wet op het Primair Onderwijs kunnen de statuten van SKOPOS slechts gewijzigd worden na instemming van de gemeenteraad van de gemeente waarin de school waar openbaar onderwijs wordt gegeven, gevestigd is.

Relatie met programmabegroting en/of Mijlpalen van Meierijstad

Niet van toepassing

Behandeling in commissie

21 februari 2019

Ontwerpbesluit gemeenteraad

1. in te stemmen met de wijziging van de statuten van de Stichting Katholiek en Openbaar Primair Onderwijs Schijndel (SKOPOS) om zodoende de wijziging van de bestuursstructuur naar een model met een college van bestuur en een raad van toezicht formeel mogelijk te maken.

Waarom naar de raad

Er is een statutenwijziging noodzakelijk om de bestuursstructuur van SKOPOS naar een model met een college van bestuur en een raad van toezicht model te wijzigen. Ingevolge artikel 17 lid 6 van de Wet op het Primair Onderwijs kunnen de statuten van SKOPOS slechts gewijzigd worden na instemming van de gemeenteraad van de gemeente waarin de school waar openbaar onderwijs wordt gegeven, gevestigd is.

Onderwerp

Wijziging statuten stichting Katholiek en Openbaar Primair Onderwijs Schijndel (SKOPOS)

Aanleiding

SKOPOS wil per 1 maart 2019 de bestuursstructuur wijzigen van een onderwijsstichting met een vrijwilligersbestuur en gemandateerd algemeen directeur naar een raad van toezicht model, waarbij de bestuurlijke eindverantwoordelijkheid komt te liggen bij een directeur-bestuurder. SKOPOS wil hiermee ook op bestuursniveau de professionaliseringslag maken, die binnen de gehele organisatie gaande is als uitwerking van het Strategisch Beleidsplan 'Gretig Groeien'.

Om de wijziging in de bestuursstructuur mogelijk te maken, is het noodzakelijk dat de statuten van SKOPOS gewijzigd worden. Ingevolge artikel 17 lid 6 van de Wet op het Primair Onderwijs kunnen de statuten van SKOPOS slechts gewijzigd worden na instemming van de gemeenteraad van de gemeente waarin de school waar openbaar onderwijs wordt gegeven, gevestigd is.

Wijziging van de statuten

In 2011 heeft de laatste wijziging van de statuten plaatsgevonden. Alle wijzigingen die nu worden doorgevoerd zijn direct dan wel indirect het gevolg van de voorgenomen wijziging van de bestuursstructuur van SKOPOS. De artikelen met betrekking tot het bestuur (artikel 6 en 7) en dagelijkse bestuur (8 en 9) zijn vervallen en vervangen door artikelen met betrekking tot organen (artikel 7), het college van bestuur (artikel 8), besluitvorming en werkwijze college van bestuur (artikel 9), bestuursbevoegdheid (artikel 10), taken en bevoegdheden raad van toezicht (artikel 12) en werkwijze raad van toezicht (artikel 14). Daarnaast zijn tal van artikelen tekstueel dan wel inhoudelijk aangepast aan de nieuwe bestuursstructuur en heeft een hernummering plaatsgevonden. Tenslotte is omwille van de leesbaarheid/duidelijkheid een artikel (1) met betrekking tot begripsbepalingen opgenomen.

Bevoegdheden gemeente(-raad)

In artikel 17 WPO is nadrukkelijk vastgelegd welke bevoegdheden de gemeente(raad) heeft als het gaat om het openbaar onderwijs c.q. openbare basisschool binnen een samenwerkingsbestuur.

Alle deze bevoegdheden zijn terug te vinden in de nieuwe statuten:

- Artikel. 4 lid 1: De gemeenteraad houdt overeenkomstig de wet (artikel 17 lid 5e WPO) en deze statuten toezicht op de stichting voor zover het de openbare school/scholen betreft;
- Artikel 17, lid 5 : Het college van bestuur stelt de jaarrekening en de begroting niet vast dan nadat de gemeenteraad in de gelegenheid is gesteld hierover overleg met het college van bestuur te voeren (zie ook artikel 17 lid 5d WPO);
- Artikel 18, lid 2: Het college van bestuur brengt het jaarverslag ter kennis van de gemeenteraad, waarbij in ieder geval aandacht wordt geschonken aan de wezenskenmerken van het openbaar onderwijs (zie ook artikel 17 lid 7 WPO).
- Artikel 21 lid 4: Een besluit tot wijziging van de statuten van de stichting kan slechts worden genomen na goedkeuring van de gemeenteraad. Goedkeuring kan slechts worden onthouden indien de overheersende invloed van de overheid in het bestuur niet is verzekerd voor zover het openbaar onderwijs betreft (zie ook artikel 17 lid 6 WPO);

- Artikel 21 lid 5: In geval van ernstige taakverwaarlozing door de stichting of functioneren in strijd met de wet, voor zover het openbaar onderwijs betreft, neemt de gemeenteraad van de gemeente waarin de openbare school is gelegen, de maatregelen die hij nodig acht om de continuïteit van het onderwijsproces te waarborgen voor zover het openbaar onderwijs betreft (zie ook artikel 17 lid 9 WPO).

In tegenstelling tot de vorige statuten heeft er zich op twee punten een wijziging in de bevoegdheid van de gemeenteraad voorgedaan:

1. Daar waar eerst nog sprake was van een benoeming van een bestuurslid, tevens lid van het dagelijks bestuur, door de gemeenteraad (zie voormalig artikel 6 lid 5d), is dat als gevolg van de nieuwe bestuursstructuur niet meer aan de orde. Datzelfde geldt voor royement of schorsing van het lid dat door de gemeenteraad is benoemd (zie voormalig artikel 6 lid 14). Ook dat is niet meer aan de orde. Omdat het een samenwerkingsbestuur betreft, regelt de wet niet dat de benoeming van bestuursleden is voorbehouden aan de gemeenteraad, voor zover het openbaar onderwijs betreft.
2. Voorheen was er nog sprake dat een besluit tot ontbinding van de stichting slechts genomen kon worden na goedkeuring van de gemeenteraad. Deze bevoegdheid van de gemeenteraad is in zijn geheel geschrapt als gevolg van de verdere verzelfstandiging van het openbaar onderwijs en 'het gelijktrekken' met het bijzonder onderwijs. De ontbinding van een stichting voor bijzonder onderwijs is namelijk ook niet gekoppeld aan de goedkeuring van de gemeenteraad.

Argumenten

1.1 *De wijziging van de statuten leidt er toe dat de overheersende invloed van de overheid in het bestuur is verzekerd voor zover het openbaar onderwijs betreft.*

Goedkeuring aan de statutenwijziging kan slechts worden onthouden indien de overheersende invloed van de overheid in het bestuur niet is verzekerd voor zover het openbaar onderwijs betreft.

De overheersende invloed hangt samen met de grondwettelijke taak van de gemeente ten aanzien van het openbaar onderwijs. Dit voorschrift moet voorkomen dat de essentialia van het openbaar onderwijs in het geding komen. De overheersende overheidsinvloed geldt daarbij als een van de randvoorwaarden om ervoor te waken dat ook bij een openbare school onder een verzelfstandigd schoolbestuur sprake blijft van openbaar onderwijs in de zin van de Grondwet, dus van overheidswege gegeven onderwijs.

De overheersende invloed behoort zich derhalve primair te richten op de zorgplicht, ervoor te waken dat er voldoende (en kwalitatief goed) openbaar onderwijs is en dat het karakter van het openbaar onderwijs gewaarborgd blijft. Het wettelijke vereiste betreffende verslaglegging over de werkzaamheden van het openbaar onderwijs, waarbij in ieder geval aandacht wordt geschonken aan de wezenskenmerken van het openbaar onderwijs is daarvoor het geschikte instrument.

Aangezien in de statuten dit wettelijke vereiste ten aanzien van verslaglegging omtrent de wezenskenmerken is opgenomen, is de overheersende invloed van de overheid in het bestuur verzekerd voor het zover het openbaar onderwijs betreft. In dat kader kan goedkeuring aan de statutenwijziging verleend worden.

1.2 *De wijziging van de statuten voldoet aan de wettelijke vereisten*

Alle wettelijke taken en verantwoordelijkheden, die uit artikel 17 WPO voortvloeien, zijn in de gewijzigde statuten verwerkt en goed geborgd.

Kantttekeningen

1. Aansluiting bij statuten van SAAM

Naast SKOPOS is er sedert 1 januari 2018 in onze gemeente nog een ander samenwerkingsbestuur actief, waar 5 openbare basisscholen in Veghel (4) en Sint-Oedenrode (1) zijn ondergebracht. Het betreft de Stichting SAAMscholen te Oss. De statuten van deze stichting zijn op 14 december 2017 door uw raad goedgekeurd. De statuten van beide stichtingen komen inhoudelijk grotendeels met elkaar overeen, met uitzondering van de samenstelling van de raad van toezicht (zie kanttekening 2). In de 'SAAM-statuten' is namelijk geregeld dat 'de samenstelling van de raad van toezicht zodanig is dat bij een omvang van drie leden ten minste één van de raad van toezicht katholiek is en zich verbonden weet met de katholieke traditie en de katholieke gemeenschap, terwijl één lid affiniteit heeft met het openbaar onderwijs. Indien de raad van toezicht bestaat uit vijf leden, zijn ten minste twee leden katholiek en weten zich verbonden met de katholieke traditie en de katholieke gemeenschap, terwijl twee leden affiniteit hebben met het openbaar onderwijs.

Ee dergelijke bepaling is niet opgenomen in de statutenwijziging van SKOPOS.

2. Invloed op samenstelling raad van toezicht

De wijze waarop in de statuten van Stichting SAAMscholen de samenstelling van de raad van toezicht is geregeld, is voorgelegd aan SKOPOS. SKOPOS kiest echter niet voor een dergelijke aanvulling. Enerzijds omdat de Nederlandse Katholieke Schoolraad (NKSRR) niet om een dergelijke bepaling voor het katholiek onderwijs heeft gevraagd. Anderzijds is SKOPOS van mening dat middels de nieuwe statuten de belangen van zowel de katholieke scholen als de openbare school stevig gewaarborgd blijven binnen de stichting en dat de raad van toezicht er als geheel op zal toezien dat de wezenskenmerken van het openbaar onderwijs op de openbare school in Schijndel aan bod komen en geborgd zijn.

3. Overleg met gemeenteraad over begroting en jaarrekening

In artikel 17 lid 5d is bepaald dat de statuten voorzien in een regeling omtrent de vaststelling van de begroting en jaarrekening na overleg met de gemeenteraad. In artikel 17 lid 5 van de statuten is deze bepaling vervolgens opgenomen/uitgewerkt.

Omdat wettelijk niet is vastgelegd hoe het overleg met de gemeenteraad dient plaats te vinden, stellen wij voor om daar op de volgende manier invulling aan te geven:

- SKOPOS zendt conform de bepalingen/termijnen in de statuten de jaarrekening uiterlijk voor 1 april en de begroting uiterlijk voor 1 december aan de gemeenteraad.
- Jaarrekening en begroting worden - voorzien van ambtelijk commentaar – aangeboden aan de raadsleden. Het stuk wordt vervolgens geagendeerd in de vergadering van de fractievoorzitters, die namens hun fractie eventuele wensen en/of bedenkingen kenbaar kunnen maken.
- Afhankelijk van de behandeling is commissievergadering wordt eventueel commentaar van de gemeenteraad naar SKOPOS gestuurd, zodat de raad van toezicht dit bij de vaststelling van de jaarstukken kan betrekken.

Opgemerkt zij, dat de raad geen wettelijke bevoegdheid heeft om de jaarrekening en begroting van SKOPOS vast te stellen. Deze bevoegdheid ligt bij het college van bestuur na goedkeuring van de raad van toezicht.

Communicatie

SKOPOS wordt door ons college op de hoogte gesteld van het raadsbesluit. Vervolgens zullen de statuten via een notaris gewijzigd worden.

Participatie

In het proces om te komen tot formele wijziging van de statuten heeft veelvuldig overleg plaatsgevonden met SKOPOS.

Duurzaamheid

Niet van toepassing

Financiële toelichting

Er zijn geen financiële consequenties aan dit voorstel verbonden.

Planning

Er wordt geen gebruik gemaakt van een informatiebijeenkomst.

Rechtsbescherming

Niet van toepassing

Monitoring en evaluatie

In de statuten van SKOPS is in artikel 18 opgenomen dat het college van bestuur jaarlijks een jaarverslag vaststelt waarin verantwoording wordt afgelegd over de mate waarin de vastgestelde doelstellingen van de stichting zijn behaald. Dit jaarverslag wordt ter kennis gebracht van de gemeenteraad, waarbij in ieder geval aandacht wordt geschonken aan de wezenskenmerken van het openbaar onderwijs, een en ander overeenkomstig artikel 17 lid 7 WPO.

Bijlage(n)

1. Brief van SKOPOS d.d. 17 december 2018 waarin herziene statuten worden aangeboden
2. Concept-statuten (met doorgevoerde wijzigingen)
3. Concept-statuten (zonder doorgevoerde wijzigingen)
4. Bestuursreglement SKOPOS
5. Reglement raad van toezicht SKOPOS

Ter inzage documenten

Niet van toepassing

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Meierijstad,

De secretaris,

De burgemeester,

Drs. M.G.C. Wilms –Wils RA

ir. C.H.C. van Rooij

De raad van de gemeente Meerijstad,

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 15 januari 2019

Gelet op artikel 17 van de Wet op het Primair Onderwijs

Besluit gemeenteraad:

in te stemmen met de wijziging van de statuten van Stichting Katholiek en Openbaar Primair Onderwijs Schijndel (SKOPOS) om zodoende de wijziging van de bestuursstructuur naar een model met een college van bestuur en een raad van toezicht formeel mogelijk te maken.

Aldus besloten in zijn openbare vergadering van 27 februari 2019

De raad voornoemd,

De griffier,

De voorzitter,

A.F.J. Franken

ir. C.H.C. van Rooij